

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dar. poprej.

Tečaj XXXV.

V Ljubljani, 26. vel. travna 1882.

List 21.

Poslanje sv. Duha.

(Konec.)

Čudežno ravnanje Božje previdnosti, vsemogočnosti in modrosti! Kar je jednoč bilo povod razkropljenju, to je sedaj vzrok združevanju. Ko so o svojem času ljudje v svoji prevzetni zaslepljenosti z zidanjem tako zvanega babilonskega stolpa namenili si postaviti spomenik zedinjenja ter svoje ime oslaviti in ovekovečiti, takrat jim je Gospod zmedel jezike; ko so najbolj bili zamaknjeni v zidanje, takrat se niso mogli več razumovati: morali so na kol obesiti svoje derzno početje, razkropili so se na vse vetrove. (I. Moz. 11.) Ko je pa Gospod sam začel zidati duhovni stolp katoliške Cerkve, ki se razprostira po vsem obširnem svetu, a s svojim verhom do nebes sega in ostane do skončanja sveta, ko je, pravim, Bog sam začel staviti duhovno svoje poslopje, je za dosego svojega namena svojim „zidarjem“, apostolom, dal sposobnost razne jezike govoriti tako spretno, kakor svojo materinščino. Kakor je v Babelu vsled raznih jezikov zidanje postalo prazno ter se ljudstvo razteplo križem-svet, tako je nasprotno pri vtemeljevanji katoliške Cerkve različnost jezikov, ki se je pri apostelnih razodevala, bila sredstvo, katero je kvas svete Cerkve skisalo, kristjane v veri poterjevalo ter po vseh krajih razkropljene ljudi zbiralo v jedno društvo in zedinjevalo. Mar sedaj katoliške Cerkve ne vidiš pred seboj kot vsesvetno družbo? To ni cerkev judovska, ne cerkev le jednega naroda ali jedne država; to je družba, ki ima svoje ude po vsem svetu. Če prav različnost jezikov narode med seboj razločuje, vendar vsem je namenjen isti evangelij, isto oznanilo zveličanja, ista večna resnica; vsem ljudem so ponujani isti zakladi milosti, pod vodstvom jednega glavarja so vsi ljudje klicani v nebeško kraljestvo. Zato je sv. Duh apostelnom podelil čudežni dar jezikov, ter so se z vsakim narodom lahko razumevali.

Dalnji čudež bil je ta, da so se ljudje zbirali. Sv. Lukež namreč piše: „Prebivali so v Jeruzalemu judje, možje pobožni, od vsakega naroda, kateri so pod nebom. Ko se je pa zaslísal ta glas, snide se množica in groza jih obide, ker je vsak zmed njih slísal, da (aposteljni) govore v njegovem jeziku; zavzemali so se in čudili govoreč med seboj: Glej! niso li vsi ti, ki govore, Ga-

lilejci? a kako mi slišimo vsak svoj jezik, v katerem smo rojeni?“ (Act. 2, 5.) — Le poglej, kako je po ulicah jeruzalemskih vse živo! Vse se verti, povprašuje, občuduje, cela kopa zbira se okoli prebivališča apostelnov. Dasi so domovali v raznih okrajinah — sv. pismo (Act. 2, 9) pravi, da so v mestu bili zbrani Parčani in Medijci ter Elamci, prebivalci Mezopotamije, Kapadocije, Ponta, Judeje, male Azije, Frigije in Pamfilije, Egipta in okolice Libijske, prišleci iz Rima, judje in pojudenci ali prozeliti, Krečani in Arabci; — če prav so bili zbrani od vseh vetrov, vendar so vsi v svojih jezikih poslušali „magnalia Dei“ ali veliko delo Božje in gledali čudeže, vsled česar „so se vsi zavzemali in stermeli“. Sveti Peter jim je v daljšem govoru vse razložil. Ker so poslušavci za resnico iskreno hrepeneli, zatoraj se je seme besede Petrove prelepo razcimilo, — zbrano ljudstvo, to so prvi gostje novo zidane dvorane Cerkvene, to so vodje, za katerimi cela versta rodov in narodov (Is. 2, 2) koraka „na goro Gospodovo, v hišo Boga Jakobovega“, a „zakon in beseda Gospodova iz Jeruzalema“ sta kraljestvo Božje na zemlji vterjevala in razširjala, dokler se število izvoljencev ne napolni tako, da bode (Jan. 10, 16) le „jedna ovčarnica in jeden pastir“.

Moč apostolske besede — to je še bil poseben čudež. Peter, kot glavar mali družini, prvi povzdigne svoj glas, da zbranimu ljudstvu oznani nauk evangeljski ter odpre vrata Cerkvena. Njegove besede padle so na dobro zemljo in rodile bogati sad. Ljudí namreč, „ko so to slišali, zbode v srcé in rekó Petru in drugim apostelnom: Kaj nam je storiti, možje bratje? Peter jim pa odgovorí: Spokorite se in kerati naj se vsakdo izmed vas!... Kteri so toraj besedo njegovo radi sprejeli, dali so se kerstiti in pridružilo (Cerkvi) se je tisti dan kakih 3000 duš.“ (Act. 2, 37.) To je bila prva žetva, ki so jo veršili aposteljni, — očitna predpoda bogate rodovitnosti božjega semena, ki so ga aposteljni sejali po takrat znanem svetu. Človek bi mislil, da se bo raztroseno seme zadušilo med ternjem in poteptalo na suhi stezi. Oznanovali so nevedni, ubogi ribiči, udje zaničevanih rodovin; razlagali so skoz in skoz pokvarjenemu svetu, to pa pod pogoji, ki ne vstrežajo človeku v svet zarovanemu. Toda, vse ovire morala je raztergati moč besede Božje. Beseda Božja je rezala kakor „meč na obéh stranéh nabrušen“ (Hebr. 4, 12), ki razreže bodi še tako terdo stvar; beseda Božja omeščala je

marsiktero serce, bodi si še tako okorno, razbijala je kakor „kladvo, ki razbija kamen“. (Jerem. 23, 29.) Moč besede Božje, vsled ktere so narodi „stermeli, zavzemali se in čudili“, ne jenja ne za čas, kam li, da bi se kedaj ugnala ali porazgubila! Sej „vera pride od poslušanja, poslušanje pa od oznanovanja besede Božje“, piše sv. Pavel (Rim. 10, 17). A večlovečni Bog pravi: „Nebo in zemlja bo prešlo, moje besede ne bodo prešle“. (Luk. 21, 33.) Silovito delo besede Božje se večkrat ponavlja, kakor nam to spričuje zgodovina. Tako je n. pr. sv. Frančišek Ksaverij z močjo svojega pridiganja pokristjanil do 100.000 malikovavcev. Drugi so z močjo besede Božje spreobrnili nešteto grešnikov in krivovercev; tako sv. Vincencij Fererski, sv. Dominik, sv. Frančišek Salezij, Anton Padovanski in več drugih.

Imenitnega prigodka v Jeruzalemu nas sv. Cerkev vsako leto spominja petdeseti dan po veliki noči, o „binškošnih“, naj bi ne pozabili velike dobrote, da smo udje družbe, ki jo podučuje, posvečuje in vlada Duh milosti in resnice, tisti sv. Duh, ki je bil „poslan“ petdeseti dan po Kristusovem vstajenju iz groba, ali deseti dan po njegovem vnebohodu, to pa pod čudovitimi prikaznimi in čudežnim delovanjem. V ta namen toraj s Cerkvijo večkrat recimo: „Bog! kateri si po razsvetljenju sv. Duha učil serca svojih vernikov: daj, da ravno v tem Duhu, kar je pravo, spoznamo ter se njegove tolažbe vselej veselimo!“

M. K.

Za prvo sv. Obhajilo.

Ko vas vidim danes v pražni obleki tako veselo in srečno se bližati semkaj naj svetejšemu kraju k „mizi Gospodovi“, se mi prav živo v spominu ponavlja neka prelepa dogodka iz Jezusovega življenja.

Jezus je bil nekdanj vzela seboj Petra, Jakoba in Janeza in jih je peljal same na visoko goro. In se je spremenil pred njimi; obraz se mu je svetil kakor solnce in oblačilo je bilo belo kakor sneg. In glej, prikazala sta se Mozes in Elija in sta govorila z njim. Peter je bil veselja tako ginjen, da ni vedel skor, kaj govori; rekel je namreč: „Gospod! tukaj nam je dobro biti; ako hočeš naredimo tukaj tri šotore, tebi enega, Mozeau enega in Eliju enega.“ In prišel je svitel oblak in jih je obsenčil in zaslíšal se je glas iz neba: „Ta je moj preljubi Sin; njega poslušajte“. In kadar so učenci to slišali, so na obraz popadali in so se silno bali. In Jezus je pristopil, in se jih je dotaknil in jim je rekel: „Vstanite, nikar se ne bojte“. Kadar so oči vzdignili, niso nikogar videli, kakor Jezusa samega.

Srečni otroci! nekaj enacega se tudi danes tukaj godi na tem presv. kraji.

a) Tri učence, ktere je Jezus najbolj ljubil, je bil odbral in peljal na goro na samotni kraj, da jim tam pokaže nebeško lepoto in čutiti dá nebeško srečo. — Glejte, srečni otroci, tudi vas je danes Zveličar odbral izmed svojih vernih, tako rekoč jagnjeta izmed svoje čede, da vam prav posebej pokaže svojo nezmerno ljubezen.

Milijone in milijone je otrók po širokem svetu med ajdi in krivoverci, ki so vaše starosti, pa nimajo te sreče, kakor vi. Vas pa Jezus posebno ljubi. Toliko milosti že vam je dodelil v življenju in zdaj hoče vam še samega sebe dati v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. S čem ste pač zaslužili toliko srečo? Oh zaslužili pač niste sami kaj tacega, da vas vabi Kralj nebés in zemlje k svoji nebeški gostiji in vas hoče nasittiti s svojim lastnim Telesom in s svojo rešnjo Kervjo. V ponižnosti spoznajte, da tolike časti niste vredni, da le gola dobrotljivost Jezusova vas kliče. Ker je Jezus one

tri aposteljne posebno ljubil, jih je seboj vzela: in ker vas ljubi, zato vas je danes odbral izmed vseh družih, da vas osreči pervikrat pri sv. obhajilu.

b) Kolika sreča in čast je to za vas! Lahko ste veseli. In prav je, da se veselite. Saj se ne veselite sami; ampak priserčno se veselimo z vami tudi še drugi vaše prevelike sreče. Veselijo se z vami vaši starši, ko vidijo, da so njih otroci tolikanj počasteni in oveseljeni; veselijo se z vami vaši sorodniki in dobrotniki, ker vidijo, da ste od nebeškega Kralja samega tako bogato obdarovani; veselijo se z vami vaši skerbni učenci, kterim je vaša časna in večna sreča tolikanj pri sercu; veselimo se z vami tudi jaz, ker smem biti posredovavec tolike sreče.

Pa to še ni vse. Na gori Tabor sta se prikazala Mozes in Elija. Otroci! tudi nad vami se zbirajo nebeški duhovi in veselo spremljajo Jezusa, ki vam gre pervikrat naproti. Oh kako se veseli z vami vaša naj boljša Mati, ljuba Devica Marija, ki zdaj spremlja Jezusa v svetišču vašega mladega serca, kakor ga je nekdanj spremljala v jeruzalemski tempelj; kako se veseli z vami sv. Jožef, ki vidi, kako pervikrat pride Jezus k vam, kakor se je nekdanj veselil, ko je gledal njegove prve stopinje; kako zelo se veselijo z vami vaši angelji varhi, ki so vas danes pervikrat pripeljali po tej poti k nebeški gostiji — o kako goreče molijo za vas in pomagajo lepšati in pripravljati v vašem sercu vreden prostor za nebeškega Kralja; in menite, da se ne veselijo z vami vaši ss. patroni in sploh svetniki in svetnice v nebesih, ki so nekdanj skusili sami na zemlji pri sv. obhajilu, zlasti pri prvem, kakor je sladak Gospod tistim, ki ga ljubijo! Vse vse se veseli, ali se ne boste veselili tudi vi?

c) Pa znabiti imate nekteri še skerb in strah zdaj, ko je presrečni trenutek že tako blizo. O gotovo je to vaše današnje opravilo naj veličastniše na svetu. Strah in groza bi vas morala prešinjati, in tudi vi bi strahoma na tla popadali in obraz z rokami zakrili, kakor si učenci na gori niso upali oči povzdigniti — ko bi se Jezus tudi vam tako bližal v svojem veličastvu, v svoji božji mogočnosti. Toda, glejte nezmerno dobroto Jezusovo: svojo vsemogočnost in božje veličastvo prikriva vašim očem in hoče priti v nezmerno pohlevni ponižnosti v podobi kruha k vam. In kakor je učence tolažil, rekoč: „Vstanite, nikar se ne bojte!“ tako se mi zdi tudi vas tolažljivo vabi: Pridite, preljubi moji, nikar se ne bojte; moje serce hrepeni v vašem mladem sercu počivati; serčno sem že želel tudi z vami obhajati velikonočno Jagnje; res, da ste me že mnogo žalili v življenju, pa ste se odkrito spovedali in obžalovali, bodite potolaženi, vaši grehi so vam odpuščeni! Pridite, nikar se ne bojte!

Bližajte se tedaj s serčnim veseljem, z živo vero, s terdnim zaupanjem in gorečo ljubeznijo. Recite mu še zdaj le v sercu, kako zelo ga ljubite; recite mu, kako zelo vam je žal, da ste ga kdaj žalili; recite mu, kako zelo ste veseli, da ga smete sprejeti v sv. obhajilu.

d) In potlej, ko bo Jezus v vašem sercu, o potlej se pa le še bolj veselite, in obrnite si v prid te zlate trenutke. — Peter je klical: „Tukaj je dobro biti“. Tudi za vas boljše ne more biti nikoli nikjer, kakor tukaj, ko se Jezus pervikrat sklene z vami, ko postane vaše serce sedež njegove milosti. — Na gori je bila Jezusova obleka kakor sneg bela in njegovo obličje se je svetilo kakor solnce. Čudovita je moč solnčne gorkote in svetlobe. Ko začne gorko spomladansko solnce sijati, se hitro raztaja led in sneg, urno se širi zelenje po gozdih in travnikih in cvetje po vertih, in kmali potem se sadje prikaže, ki ga solnčna gorkota dozori; vse se na novo poživi in razveseli v

solačni svitlobi, v solnčni gorkoti. Enako je tudi v pobožnem srcu, ko pride vanj nebeško Solnce — Jezus Kristus. O prosite ga, priserčno ga prosite, naj vam nebeško Solnce razsvetli um, da boste spoznali pravo pot, ki pelje v nebesa, da boste dobro spoznali hudobijo greha in lepoto čednosti; prosite ga, da naj požge in razdene vse, kar je bilo napačnega v vašem srcu, in da ga vname in razgreje za vse dobro in sveto, da vam dozori obilni sad za večno življenje; in zlasti Jezusa prosite, naj vam dodeli nekoliko lepote svoje snežnobele obleke — naj vam ohrani vedno neomadežano vašo čistost in nedolžnost.

e) Iz oblakov se je slišal glas: Ta je moj preljubi Sin; njega poslušajte. Ta glas tudi vam velja; Sin Božji je ta, ki se danes samega vam daruje. Kaj mu hočete pa vi dati v zahvalo? Ali ste že na to kaj pomislili? O pomislite, da le eno samo reč imate, s katero morete Jezusu ustreči. On sam kliče: „Moj sin, moja hči, daj mi svoje srce!“ Serce dati se pa nič drugzega ne pravi, kakor: vse misli in želje, vse besede in dela njemu darovati, v njegovo čast obračati. Dobro si tedaj zapomnite: Sin Božji bo v vašem srcu, njega odsihodob poslušajte, ves čas življenja, ne pa kar vam slabo nagajenje veleva, kar zapeljivi svet uči, kar satan laže. Le edino samo Jezusa poslušajte! — Po spremenjenji aposteljni niso nikogar videli, kakor le Jezusa samega. Tako morete zdaj po prvem sv. obhajilu tudi vi le na Jezusa obračati oči. Da se Jezusu nikdar več ne zamerite, to naj vas naj bolj skerbi celi čas življenja! Ker vas pa v življenji veliko nevarnosti čaka, zato tudi vi danes naredite tri terdne šotore v srcu, tako terdne, da jih ne bo poderl noben vihar: šotor žive vere, ki se v djanji, v življenji pokaže; šotor terdnega zaupanja, ali da bolj jasno povém, ker se upanje v molitvi razodeva — šotor prave priserčne pobožnosti, in pa šotor vnete, plamteče ljubezni, ki se kaže v spolnovanji vsih zapovedi. Jezus je nekaj vprašal Petra, kazaje na druge aposteljne: „Simon, Jonov sin, ali me ljubiš bolj, kakor le-ti?“ Enako se mi zdi, da vpraša danes tudi slehernega izmed vas: „Ljubo dete! ali me ljubiš bolj kakor drugi otroci, ki niso tako srečni, kakor ti?“ Oh, naj mu vsak odgovori: „Gospod, saj veš, da te ljubim; o Jezus, Ti veš, da Tebi živim, Tebi umerjem, veš, da sem Tvoj živ in mertev!“

— č.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Šent-Vida nad Ljubljano. — M—v. (Novi zvonik in novi zvon na Glinici.) Ob poti iz Šent-Vida proti Mariji D. na Dobrovi, v prijaznem dolu, dobre pol ure od Šent-Vida je vās Glinica s podružno cerkvijo sv. Antona Pušavnika. V tej cerkvi obhajala se je preteklo nedeljo prav lepa slovesnost. Č. g. župnik A. Volc imeli so tam zahvalno opravilo za srečno doveršeni novi zvonik in lepi novi zvon. Gliniški sosesčani, vneti za lepoto svoje farne cerkve, postavili so tudi pri svoji podružnici stalni spominek svojega cerkvenega duha. Prav s prostovoljnimi darovi, brez kacih skladov, omislili so si novi zvon, ki prijetno in milo doni po Gliniških dobrih, in zidali so novi zali zvonik, ki zdaj vso okolico posebno lepo povzdiguje.

Nikakor pa ne smemo zamolčati imena moža, ki je ves trud pri nabiranji denarjev in potem pri zidanji vse skerbi radovoljno prevzel, da se zdaj Glinica ponaša z novo cerkveno lepoto. Ta blagi gospod je na dolgo in široko znani umetni kamnosek Lovrenc Vodnik iz Podutika, ki je ves prešinjten od cerkvenega duha in

goreč za vsako lepo napravo, bodi si pri farni cerkvi ali pa pri domači podružnici. Njega in druge Glinčane naj dobrotljivi Bog obilno blagoslovi in jim ohrani še dalje tako izredno vnemo za čast Božjo! Naj bi se nad Gliniškim lepim izgledom spodbudili tudi njihovi sosedje v Kosezih, ki imajo tudi poprave potrebno cerkev, naj bi se potem, morebiti že v bližnji svoji preslavni osemstoletnici*) zamogla šentviška duhovnija ponašati, da ima vse svoje cerkve lepe in v dobrem stanu. Kosesčanje in gornji Šišenci, vzdignite se in vrvnajte lepo stanovanje svoji častitljivi pomočnici, sv. Margariti, Bogu, sv. Margariti in sami sebi na čast.

V Celju je v praznik Kristusovega vnebohoda umerl čast. P. Herkulan Šavor, kateri nam je bil znan le samo po pisanji; gotovo pa se ne motimo, ako terdimo, da je svetnik svojega kapucinskega reda, poln lepih čednost, zlasti pa gola ponižnost. Veliko lepih in spodbudnih pesem in družih spisov je že nekatere leta pisal „Danici“. Poslednje, naj priserčniši, so imele podpis „Sursum“. Iz vsake verste, kar je pisal, je sijala blaga duša. Morebiti bi prav storil kdo, ki ga je osebno poznal, ako bi v spodbudo drugim njegovo življenje nekoliko bolj popisal. Rojen je bil l. 1852 v Radovici na Dolenjskem, posvečen pa 1877. Tedaj je šel mlad v večnost. Opomnjeno še bodi, da nekatere tedne pred smertjo je nam še pisal, da gotovo v kratkem umerje. Bog mu obilno plačaj vse lepe dela, posebej pa njegov trud v blagor Slovencev po „Danici“, in daj mu večni mir.

Iz Dutovelj, 19. maja. — a —. († Č. g. Jernej Brence.) Sprejmi, draga „Danica“, žalostno sporočilo smerti svojega zvestega čitatelja in naročnika od prvega tvojega izdajanja. Mnogoč. g. Jernej Bernce, duhovnik in učitelj v Dutovljah, umerl je, ni ga več med živimi, položili smo ga 15. maja t. l. v hladni grob, kjer bo čakalo truplo na trobentni glas sodnjega dneva. Rojen bil je ranjki 11. avgusta 1820 na Dovjem na Gorenjskem od blage in pobožne matere Fehtovčeve, ktera je njemu, kakor r. g. bratu Janezu, umerlemu kot župnik na Uncu na Kranjskem, vsadila v prvem začetku njegovega razvijanja pravo pobožnost v srce in tako dosegla, da se je po dokončanem šolanji v Celovcu na Koroškem in kasneje v Ljubljani posvetil duhovskemu stanu v Teržaško-Koparski škofiji. Perva njegova služba bila je na Gročani pod župnikom preč. g. J. Pavšlerjem, sedaj kanonikom stolne cerkve v Ljubljani, potem kot učitelj v Boljuncu — vmes en čas tudi dekanijski vpravitelj v Dolini — od koder je prišel 27. aprila 1857 v Tomajske fare podružnico, v Dutovlje na Kras, in tukaj tedaj je celih 25 lét služboval kot marljiv duhovnik in ljudski učitelj. Bil je ranjki g. Jernej v resnici mož po

*) Govorilo se je že pred nekterimi leti, da spoštovani Šentvičani hočejo v kratkem slovesno obhajati 800letnico obstoja svoje duhovnije. Pričujoči dopis kaže, da ta misel jih še vedno poživlja. To bi bilo res kaj častitljivega za vso faro in kaj lepo bi se podalo, ako bi bile tudi vse podružnice, h katerim bodo takrat gotovo napravljali procesije, za slavni jubilej spodobno ozališane. In ker se ima za tisto priliko vrvnati zala spomincia, v katero naj bi po naši misli prišle tudi podobe, slike, fotografije farne in podružnih cerkev in morebiti kacih družih znamenitih poslopij, kakor tudi nekaka topografija in zgodovina vse duhovnije; zato naj bi zlasti olikani šentviški rojaki, kakoršnega koli stanú, že zdaj take reči pripravljali, zbirali zgodovinske in drugotne podatke in pomočke, da se napravi zares kaj čednega, kar bodo delalo čast šentviški duhovniji in tudi bližnji Ljubljani. Kolikor poznamo sedanjega č. g. župnika, se bo de te lepe misli ranje. g. Ant. Potočnika in g. Miroslava Tomca z veseljem poprijel in iskal jo častno zveršiti.

Vred.

volji Božji: gostoljuben, radodaren, milostljiv, poterpežljiv, usmiljen, pobožen, vnét, marljiv in goreč za povzdigo Božje časti, kar je kazal tudi žalostni pogreb, kterega se je vdeležilo 28 č. gg. duhovnikov — znamnje, kako je bil čislán — 21 pred trugo oblečenih, za njo vsi drugi, med njimi tudi preč. g. kapitelski vikar dr. Šust, pa monsignor Sterk in velikanska množica vernega ljudstva iz vsih stanov. Komaj so truplo vzdignili iz duhovnije, začelo je ljudstvo glasno plakati in zdihovati. Sosebno pa tužno in žalostno bilo je v cerkvi med mertvaškimi molitvami in ko je postrežljivi velecenjeni g. M. Sila, župnik iz Repentabra, imel v slovo mu zadnji govor, v katerem nam je povedal, da r. g. Jernej je prvi duhovnik, ki je po 60 letih, odkar ima duhovnija Dutovlje stalnega kaplana, tukaj umerl. Dalje je razložil ranjega trud in zasluge po sv. pismu: „Blagor mertvim, ki v Gospodu zaspé, ker njih dela jih sledé.“ Težavno bilo je g. pridigarju svojo zadačo izpeljati, kajti glasni jok bil je po celi natlačeni cerkvi. Ni ga bilo očesa, da bi se ne bilo solzilo, ako ima le malo sočutja. Znamnje, kako je bil spoštovan, priljubljen, akoravno je imel pred nekterimi leti, ko je začel liberalizem se šopiriti, marsiktero žalost in britkost prestati od nespremišljenih. Vendar zdaj se je videlo tudi pri tacih, da so spoznali njegov dobri namen, njegove zasluge, njegovo nepristranost, njegovo skerb za zveličanje njih duš, ker bil je neutrudljiv govornik in se je zelo prizadeval v pridigah in keršanskih naukih, zdaj z ojstrimi besedami, zdaj s milimi prošnjami ljudstvo pripeljati na pravo stezo in v kraj, kamor smo vsi poklicani. Koliko dobrega je rajniki storil v šoli, za ktero je ves gorel, ter celo v svoji bolezní ni mogel opustiti šolskega poduka, — 25 dni pred svojo smertjo še je nedolžno mladino v šoli podučeval. In da je veliko storil v šoli in za šolo, pokazali so presvitli cesar Francíšk Jožef, ker so mu (blezo pred 13 leti) podelili zlati križec s krono za šolske zasluge. Zarad spoštovanja vdeležili so se sprevoda tudi učitelji in učiteljice Sežanskega okraja in od drugod, za kar jim bodi serčna zahvala v imenu ranjkega, ki je vedno rad občeval z njimi in prijazno se pomenkoval o šoli in poslovanji na šolskem polji s svojimi kolegi.

Posebno bil je velik častivec Matere Božje; on je prvi na teržaškem Krasu ustanovil Šmarnice; zato je tudi srečo imel, da je ravno v sredi mesca majnika in ob tisti uri, ko je ob nedeljah imel Šmarnice, ték svojega življenja dokončal. Gotovo ga Marija pri pravični in natančni sodbi ni zapustila. Kako je gorel za lepoto hiše Božje, ktero je vso tako olupal in ji z vednimi prošnjami do svojih ovčic, da so darove donašali, in s svojimi lastnimi žulji, toliko preskerbel, da se smé z lahko vestjo reči, njemu izročena cerkev je najlepše okinčana in ozališana med vsemi Tomajske fare, kadar se obleče v obleko veselja o velikih praznikih. Omenim naj tudi med drugim, kako rad je bival v spovednici; še za letošnjo velikonočno spoved, dasiravno že zelo bolehen, je večidel še vse sam oskerbel; če se mu je tudi branilo, ni hotel svojega dela opustiti, dokler ni popolnoma opešal. Koliko so reveži in ubogi iz njegovih rok prejeli, je le Vsevednemu znano in zato tudi ni v denaru skoraj nič zapustil. Bil je tudi zvesti sin matere Slave, verl narodnjak, naročen skoraj na vse slovenske liste od prvega njih začetka.

Zatoraj, dragi nepozabljivi gosp. Jernej, naj ti bo Vsegamogočni milostljiv in reši naj te kmalo iz kraja očiševanja, ako ti je morebiti zarad pravične sodbe še kaj ostalo očistiti se. Naj bode ranjki gospod vsim znancem in prijateljem, sosebno pa vernim Dutoveljske duhovnije, in tudi cele fare Tomajske, goreče v molitev priporočen. Plakajte, Dutovljani, na njegovem grobu, ker ni ga več med živimi tako dobrega, skerbnega duš-

nega pastirja g. Jerneja! Molite, molite goreče zanj! Naj v miru počiva! *)

Iz Amerike. Pri Rudečem Jezeru med Indijani v severni Ameriki, 26. aprila 1882. (Red Lake, Indian Reserve, Minnesota. North-America.) M. Monsignore! Škof Vertin so mi poslali 10 gl., ki so jih od Vas dobili, in Vaše pisemce. . . Prav lepo se zahvalim Vam, in vsim dobrotnikom mojih Indijanskih misijonov. S svojimi Indijani prosim Boga, da naj Vam vsim obilno poverne vse, kar storite za te revne Indijane. . . Da pa moji dobrotniki vejo, da z njih darovi zares dobro delo podpirajo, Vam, m. m., naznanim, da tukajšni Indijanski misijon s pomočjo gnade Božje, in menim, tudi na priprošnje ranjcih gg. misijonarjev Baraga, Pirca in Lavtižarja, zares čudno napreduje. Dela imam zmiraj obilno. Od Božiča do zdaj sem 163 Indijanov kerstil, večidel vse odrasene. Vse te podučevati in jih pripravljati za sv. kerst, že nekaj dela dá v tako kratkem času, od zadnjega Božiča do zdaj. Zdaj so zopet drugi na versti, in se tudi pripravljajo za sv. kerst. Večidel keršujem le ob nedeljah in praznikih. Vselej imam nekaj pripravljenih za sv. kerst. Ti novokeršeni Indijani so bili popred vsi terdi malikovavci. Ali preden sem jih kerstil, so mi vsi prinesli svoje malikovavske reči in malikovavske žaklje. Zdaj imam tukaj lepo veliko zbirko teh malikovavskih reči. Tú vidi človek, kakošni so bili bogovi teh oslepljenih Indijanov v malikovavstvu, ki so jih v veliki časti imeli, in so se jih zares zelo bali. Ali kdo bi zamogel prav popisati, kako so ti Indijani zdaj srečni, od kar spoznajo pravega živega Boga po sv. kerstu v katoliški veri, pa kako me z veseljem vsi poslušajo, kadar jih podučujem v molitvah in v sv. katoliški veri, in kako z veseljem hodijo k službi Božji ne le samo ob nedeljah, ampak tudi ob delavnikih, in s kako pobožnostjo pri sv. maši vsak Indijan svoj roženkanc moli, še celo mali fantiči in deklice po 6 ali 7 lét stari! Vse to mi v mojem zelo težavnem delu veliko tolažbe in veselja dela, in moram Bogu zelo hvaležen biti za toliko gnado, da zamorem toliko duš teh divjakov pripeljati k pravi Božji katoliški veri in na pravo pot proti veliki neizrekljivi sreči v nebesa.

Zamorem že reči, da malikovavstvo je ob tukajšnjem jezeru popolnoma razdžano. Kdo bi si bil to mislil pred tremi leti, ko sem katoliški misijon pričél, in vidil, kako malikovavstvo tukaj gospoduje! Takrat je le malikovavski boben bobnal ob tem jezeru. Ali zdaj se ne sliši noben boben več, temuč le lepi prijetni glas katoliškega zvona vabi spreobrnjene Indijane v cerkev Božjo, k službi pravega živega Boga. Vse prešnje malikovavstvo pa in prešnji malikovavski bogovi so stlačeni skupaj in zvezani v velikih žakljih v moji kleti (keldru). Kadar bom imel priložnost, jih bom poslal za muzej v Vašington, ali pa, če bi mi bilo mogoče, bi jih rad poslal za muzej v Ljubljano na Kranjsko. Toliko Vam za zdaj poročim, m. m., o svojem misijonu v tej ameriški divjini, da zamorete spoznati, da je tudi tukaj veliko število pravih katoličanov.

Povejte preč. g. korarju dr. Pavker-ju, da tisto mašno obleko, ki sem jo od njih dobil pred 8 leti, ko sem bil v Ljubljani, dobro hranim, in le ob nedeljah in praznikih rabim, in s svojimi Indijani takrat tudi še posebno za tiste dobrotnike molim, ki so mi tisto mašno obleko darovali za moj misijon, namreč za ude bratovšine presv. Rešnjega Telesa. — Posebno se zahvalim in spominjam v molitvi s svojimi Indijani tudi preč. gosp. prošta Jožefa Zupana, ki so tudi velik dobrotnik mojih misijonov.

Ignacij Tomazin, misijonar.

*) Priserčna hvala za lepi popis!

Oznanilo.

Pred cerkvenim stavbenim odborom v Černomlji na Dolenjskem veršile se bode licitaciji, in sicer zmanjšavna licitacija za oddajo razširjanja kora, in potem licitacija za prodajo sedanjih orgelj farne cerkve v Černomlji dné 12. junija 1882 ob treh popoldne.

I. Posamezna dela za razširjanje kora z materijalom vred itd. so proračunjena naslednje: a) zidarstvo 377 gl. 36 kr.; b) delo kamnoreza 8 gl. 30 kr.; c) tesarsko delo 284 gl. 2 kr.; d) mizarstvo, ključavničarsko in mazarstvo 203 gl. 70 kr.; e) vlita železnina 300 gl. Skupaj 1173 gl. 38 kr. Vse delo se bode skupaj le enemu prevzemniku oddalo. Kdor bode hotel licitirati, vložiti bode moral pred licitacijo vadij 100 gl., ali v gotovini ali v preračunjenih državnih obligacijah po tekoči ceni, ali pa v bukvicah ljubljanske hranilnice. Zamore se pa tudi pismeno oferirati in se bodo le tisti oferti sprejeli, kateri bodo pred početkom licitacije zapečateni z vadijem 100 gl. in kolekom 50 kr. prevideni poštnine prosti dospeli v roke cerkvenega stavbenega odbora. V takem oferti mora biti kerstno ime in primek, stanovanje in stan oferenta, kakor tudi naj nižja cena s številkami in čerkami razločno zapisana in mora biti pristavljeno, da se oferent vsem splošnim in posebnim pogojem licitacije brez prideržkov in pogojev podverže.

II. Za licitacijo orgelj, ktere imajo 9 manualnih in 3 pedalne spremene in ktere bodo na 150 gl. klicane, je treba vložiti vadij 15 gl. K temu se dostavi, da imajo cinaste pišalke precejšno vrednost, in da se bodo orglje, ako bi znalo kupcev manjkati, prodale tudi za nižjo ceno. —

Natančni licitacijski pogoji, proračun, cenilni izkaz in stavbeni načerti, zadevajoči razširjanje kora, kakor tudi pogoji licitacije za prodajo orgelj leže pri stavbenem odboru vsakteremu v pregled.

Cerkveni stavbeni odbor
v Černomlji, 12. maja 1882.

Spomini na ranjkega brata.

Spisal J. Bilc

Všè je bila Bogu njegova duša:
zato je hitel odpeljati jo iz kraja
hudobij. (Bukve Modr. p. 4.)

I.

Ko sem v majniku leta 1878 po „Danici“ svojim prijateljem naznanjal smert predrazega brata, — takrat že sem bil v sercu sklenil, da hočem nepozabljenemu ranjkemu postaviti mali spominek s tim, da spišem nekoliko čertic o njegovem življenju.

Dolgo sem odkladal in le težko sem za peró prijel, ker to popisovanje mi na novo rédi že nekoliko zacepljeno rano, ktero mi je usekala težka izguba; tudi je nenavadno, da je brat bratu življenjopisec, ker bi si kdo misliti utegnil, da sem gledal vse skozi naočnike bratovske ljubezni. Tudi me je opovirala misel: Kaj boš o navadnem, neznanem, prostem človeku pisal? Sej ni slovel ne po imenu, ne po učenosti, sej ni kaj posebnega storil v prid domovine, v korist človeštva. Te in enake misli, so mi bile vzrok, da sem dolgo odlašal, ter težje ko drugekrati lotil se pisanja. Da sem pomislilke otesel, mi je naj bolj pripomoglo pismo spoštovanega pijatelja g. prof. Z., kateri mi je med drugim to-le pisal: „Ličano življenje sem z velikim veseljem v „Nov.“ bral. Spolni mi še to obljubo, da opišeš svojega nedolžnega

brata lepo življenje in smert. Taki životopisi so naši mladini zlato blagó. Si li vidil, izmed vsih lepih življenjepisov oddaljenih nam ljudi je naj bolj na se navezovalo Keržičevo življenje Jerice Jugovic eve? „Exempla trahunt. Če so zamogli ti in te, zakaj bi ne mogel Avguštin?“ —

In zares, sej ni le prijetna tista roža, ktera cvetè na lepem gosposkem vertu, sej nam je še bolj mila ponižna vijolica, ktera se med mahom in ternjem skriva, le prijeten duh širi, dokler ji zgodnja pomladanska slana ne končá mladega življenja, in v očéh tistega, kateri ne gleda ne na častno ime, ne na bogastvo in stan, ima veliko veljavo priprost človek, kteremu je bilo v persih pod debelo obleko plemenito serce, kateri je pošteno živel in bogaboječe umerl.

Spoštovani bralci pa naj mi za zeló ne jemljejo, da opišem in hvalim svojega človeka. Človek je sploh tak, da o drugih osebah rad govori. Hotel sem, kakor sem že omenil, nepozabljenemu ranjkemu mal spominek postaviti, bralcem pa kaj podučnega povedati. Po tem za nedolgi spis nekoliko predolgem predgovoru pridem do stvari

II.

Ranjki moj brat Jožef Bilc se je rodil v Bistrici na Notranjskem l. 1846. Bil je že kakor dete mirnega, tihega, nekako otožnega obnašanja. Zgodaj je začel obiskovati farno šolo Ternovsko, kjer se je dovolj znanja nabral v kakih 5 ali 6 letih in potem, in ko je izstopil, pa z marljivim branjem. V začetku je bil viditi nekako bolj počasen v napredovanju in manj talentiran; pozneje se mu je pa razvil tako, da je bil pri izpraševanjih med odličnimi učenci imenovan.

Nekoliko odrastli mladeneč je zgodaj namesto očeta prevzel gospodarstvo, še precej obširno in veliko, pa žali, da tudi precej zadolženo. Kako berž se je vse spremenilo! Kmalu so rastle mlade terte po prej praznem vinogradu; kmalo so stale krog hiše rodovitne drevesa: vsak prazen prostor je obsadil s češpljami, hruškami, jablanami in drugim sadnim drevjem. Neko posebno veselje je pa imel lepe orehe saditi in izrejati. Bil mu je oreh posebno priljubljeno drevó. Z veseljem mi je še v bolezní kazal lepe, košate orehe, ter ginjen pristavljaj: Glej te košate drevesa, katere nam sedaj tako prijazno senco delajo, sem jaz ko mali deček od tam in tam prinesel in vsadil. Glej, kako lep je oreh in kako hitro raste! Tudi travnike in njive je s pridnostjo in marljivostjo zeló zboljšal. Počistil in poravnal je senožeti, močvirjem jarke izkopal, subotni zemlji mokrote napeljal, terzne njive prekopal in dobro pognojil. *)

Veliko sitnost in mnogo zaprèk so mu delali hudobni in lakomni ljudje. Poznali so namreč njegovo dobroserčnost in poterpežljivo krotkost, ter so mu škodovali, kjer so mogli. Z vso krotkostjo je take hudobneže prosil in vabil, da so prišli in reč z lepo poravnali. Pripeljal je velike mejne kamne; pa pripetilo se mu je, da drugo jutro pride na polje, ter mejnike, ktere je s težkim trudom pripeljal, v mimo tekoč potok povaljene najde. Serce ga je bolelo in tožil mi je, ter prašal, kaj mu je storiti. Pa vsakokrat je pristavljaj, ne bom se jezil, tudi tožiti ne grem; poterpel bom, sej za to stopinjo zemlje, ktero mi kdo ukrade, ne bom obožal, on pa ne obogatel. Bil je v tem, da je krivico voljno poterpel,

*) V take nedolžne in koristne opravila naj kmečki fantje svoje misli obračajo, — to jih bo odvrčalo od pijančevanja, nesramnega ponočevanja in drugih smertnih pregréh, ktere delajo veliko večí nesrečo, kakor ogenj pri hiši in toča ná polji.

vzor dobrega kristjana. Še bolj sem se pa včasih njegovemu lepemu značaju čudil, ko sem opazil, da koga, kateri mu je kakor si bodi škoditi želel, lepo pozdravlja in nagovarja tako, kakor da bi prijatelja pred seboj imel. V takih slučajih se spozná serce človekovo, v takih okoliščinah se pokaže, kako zamore dobri in plemeniti človek krotiti svojo, dasiravno pravično jezo in nevoljo. (Dalje sledí.)

To je pa strašno!

Strahovit vihar je rojil okoli 20. poprešnjega mesca po nekterih krajih Luizijane, Misisipa in Misuri-a v Ameriki. Take strahote se malokrat slišijo, pri nas gotovo zato ne, ker se tolikrat moli po vsih cerkvah: „Treska in hudega vremena, reši nas, o Gospod!“, ker se v brezštevilnih procesijah križev teden od Boga blagoslov prosi, ker se v naj lepših procesijah sv. R. Telesa praznik mesta in polja blagoslavljajo. Kaj tedaj je bilo? V Carrolton-u je vihar prekucnil čoln na reki, v katerem so bili trije možje, in vsi trije so zginili v valovih. Grom in hrup je spremljal vihar, veliko hiš je bilo odkritih, šolsko poslopje čisto razdžano, veliko ljudi poškodovanih. — V Garner-u (Misisipi) so valovi s toliko silovitostjo na zemljo šumeli, da so živino in ljudi na tla podirali in seboj dervili. — V Montrosu je vihar poderl dva krivoverska tempeljna, in 20 družih poslopij poškodoval. Šolsko poslopje vstava „Farmerovega“, v katerem je bilo 35 otrok, je vihar seboj poplaval in razdjal; daleč po poljanah leže šibre; več otrok je bilo hudo poškodovanih. Enega otrok je bil vertinec zgrabil, čez 20 oral veliko polje odnesel in ga na neko jablano zanesel brez kake škode. Dva delavca na polji sta bila čez 10 čevljev visok plot veržena in hudo poškodovana. V Appleton-u je razdžanih 34 hiš. V Clinton-u je toča grozno bila in potokla vse okna, ki so bile proti večeru. Kakor gosje jajca so bile zerna debele. V Holden-u je končanih več hiš in ljudi.

V Brownsville-u (r. Bravnsvil) se je ulil dež, ne-
previdoma postane soparno, in se stemni. Malo trenutkov pozneje se zasliši prav blizo strašno tulenje in bučanje, prikaže se strašno velik, črn oblak v podobi lijaka, ki se je z grozno naglico vertil sam okrog sebe, sem ter tje se zaganjal in se bližal od severo-večera. Ko se je privertil do mesta, se je podil le malo čevljev nad mestom in tu se je pokazala strašna moč: hiše je s temelja vzdigoval, v šibre drobil in na vse strani degal; drevesa je roval ali pa pri tleh zavijal, ljudi in živine kviško vzdignil, na višavi vertil, kervoveče in razbite spustil na zemljo. Sled tega vertinca je kazala širjavo kacih 450 čevljev (150 jardov) in zadel je bil mesto od jugozahoda proti severo vzhodu. Razdžanih je čez 20 vélikih tergovskih hiš, središna gostilna, lekarna, telegrafoviše, kolodvorno poslopje itd., pa 15—20 stanovaliških hiš. Dvoje tergovišče (blocks), zidano dvenadstropno iz opék, v severnem oddelku, je popolnoma razdžano in na vse strani razmetano. Veliko družih poslopij je bolj ali manj poškodovanih. Sedem ljudi je ubitih. Najhuje zdelan izmed teh je bil mestni načelnik White (r. Hvajt), ki je bil takrat na ulici, in misli se, da ga je vertin zgrabil ter ga med hlodi in opakami sukal.

Potem ko je bil vertin mesto tako ostrahoval, se je zopet kviško vzdignil in je zginil dervé se proti severu. Oglušivno ropotanje je spremljalo vihar ves čas in ko je že zginil, se je nekaj časa še slišalo. Ali ni to dosti očitna kazen? Lejte tergovci, ki nedelje skrunite, kako hitro roka Božja zadene prederzne! Od torke, ko se je to godilo, pa do petka so imeli 14 mertvih,

150 pa poškodovanih. Tudi veliko kmetijskih hiš je podertih. V Brownsvillu samem je škode do 150 000 dolarjev.

Razgled po svetu.

Dunaj. (*Kranjsko poslaništvo pred cesarjem.*) Pred Nj. veličanstvom presvitlim cesarjem Franciškom Jožefom je bilo 22. t. m. poslaništvo iz Kranjskega, katero je povabilo presvitlega cesarja k vdeležbi slovesnosti, ki se ima napraviti ko 600letnica, odkar je bilo Kranjsko zedinjeno s habsburškimi deželami. Poslanci so bili: Deželni glavar gr. Thurn, bar. Apfaltrern, dr. Poklukar in hranilnični vodja g. Dreo. Nj. veličanstvo so sprejeli poslance prav posebno prijazno, naznanili so preveselo zadovoljnost zaradi namenjene patrijotiske slovesnosti in zagotovili, da se hočejo tudi osebno vdeležiti; zaradi časa pa, kdaj naj se napravi, so prepustili poslaništvu, naj se z vlado dogovori; dovolili so poslednjič zidavo deželnega muzeja oziroma na to priliko z imenom „Rudolfovišče“. Poslednjič so z vsakim čveterih poslancev govorili o gospodarskih zadevah naše dežele.

Vradne razmére med rimskim Stolom in Anglijo, kakor piše „Memorial diplomatique“ iz gotovega vira, se bodo v malo tednih zopet vstanovile. G. Plunkett postane neki angleški poslanec v Vatikanu. — Tudi velika Britanija tedaj se obrača k Rimu. Vse nekako kaže, da po čudoviti previdnosti bo Bog po nekatoliških vladah katoliško Cerkev zopet pripeljal k njenim pravicam, in to v naj večji sramoto odpadlih katoličanov.

Rimsko. (*Prerojenje bazilijanskega reda*) Sv. Oče Leon XIII, ki so nezmérno delavni v prid katoliške Cerkve na vse strani, so razglasili apostolsko pismo, kako naj se prenóvi in bolje vstanóvi bazilijanski cerkveni red Rusinov v Galiciji. Prečudno lepo je cvetel ta red že v starodavnih časih; po njegovih pravilih so mnih delili čas v hvalo Božjo in v učenje svetih véd. O Focijevem času je bil red zamotan v razkolništvo, ko pa se je zopet z Rimom zedinil, se je povzdignil k prejšnji časti, to pa zlasti na prizadevanje sv. Josafata, nadškofa v Plocku. Kteri koli so hotli biti škofje ali arhimandriti, so morali biti poprej bazilijanci. Ko pa se je izvirna zveza samostanov med seboj stergala, pravi apostolsko pismo, je red iz raznih primérljejev človeške slabosti opešal, in to še zlasti dandanes pri tolikih nezdravih mislih in pri mnogoteri spačenosti, ko se katoliška Cerkev povsod čerti in napada; in ko je poželenje po novotarijah duhove vleklo k posvetnjaškim študijam, se je ljubezen v mnogih ohladila. Malo jih je, kateri bi hotli popolnoma v stopinje Jezusa Kristusa stopiti. Škofje rusinski in mnih sami to spoznajo in prosijo k prerojenju svojega reda pomoči po Jezusovi družbi, ktere družnike sta že sv. Josafat in metropolit Rutsky priznavala za svoje naj boljše pomočnike. V ta namen se ima v Dobromiru v bazilijanskem samostanu vstanoviti semenišče za bazilijanske novince pod vodstvom oo. jezuitov. Tudi latinci, kateri niso še prejeli ss. redov, smejo biti kleriki, prestopiti pa morajo v bazilijanski red; vse rusinske šege in obredi se morajo ohraniti. Bogoslovci storé obljube, potem študirajo viši srednje šole, modroslovje in bogoslovske nauke pod vodstvom oo. jezuitov, in pri teh naukih se vadijo v disciplini sv. Tomaža Akvinskega.

Sv. Oče upajo, da s pomočjo Božjo se bode rutenški bazilijanski red zopet poživil in dospel do tega, kar sta bila odmenila njegov vstanovitelj sv. Bazilij in njegov obnovitelj sv. Josafat, da namreč bode sv. katoliško

vero pri enih varoval, pri drugih pa razširjal, ter ohranil izvirno zvezo rusinskega naroda z Rimom.

Opomnjeno bodi, da sv. Bazilij, ustanovnik bazilijanskega reda in nadškof Cezarejski v Kapadociji, je bil rojen l. 330 v Cezareji, študiral je dolgo časa filozofijo v Atenah, veliko potoval, vse svoje premoženje razdelil ubogim in je ostro in samotno živel, umrl kot nadškof l. 379. Bil je izversten pridigar in silovit bogoslov, naj trdnější jéz zoper krivoversko arijanstvo, obnovitelj liturgije, oče ubogih in ustanovitelj bazilijancev, kakor je bilo ravno omenjeno.

V Belgradu, kakor beremo v „Balkan-Pressi“, hočejo napraviti „družbo za nasprotno podporo“ trgovcem, vradnikom in rokodelcem. Ta družba bi svojim udom brez razločka narodnosti in vere v nesrečah in potrebah posojevala denar in jih varovale pred odertniki, kateri zahtevajo po 20, 30, celo po 50 odstotkov.

V Berlinu je bil 11. t. m. sklenjen deželni zbor. Vzrok tega djanja, kakor je ministerski predsednik pl. Puttkammer rekel v zadnji seji, je ta, ker ministerstvo po dosedanem djanji v zboru iz posvetovanja drugih predlogov ne more vspeha pričakovati.

V državnem zboru, kakor pišejo, Bizmarku za tolikanj zahtevano tabačno samoprodajo (monopol) ni večine pričakovati. Zopet grenka za tega pred malo časom tako mogočnega moža.

Koliko da sovražniki katoliške Cerkve iz vsega svojega trenja in preganjanja smejo pričakovati, prav jasno kažejo „Dresdner Nachrichten“ (ki gotovo niso prijazne katoličanstvu). Ta časnik oziroma na cerkvenopolitiške sklepe obeh zbornic to-le pravi: „Iz sedaj dokončanega (?) desetletnega kulturnega boja v Prusiji se ni nobena stran vzdignila tako vterjena, kakor katoliška Cerkev. Katoliško ljudstvo v Prusiji se je v tem bojevanji le še toliko zvestejše in krepkejše zbiralo k svoji Cerkvi. Središnja stranka (katoliška) se je vedno bolj in bolj naraščala, le-tá je zdaj naj močnejši stranka tudi v državnem zboru, ona povsod določuje... Očitna resnica je, da katoliška Cerkev je anno 1882 veliko močnejši, kot je bila pred kulturno borbo anno 1872. Evangeliško (luteransko) cerkev pa je ta od judovstva nalaš podpihovani spopad njenim množicam mnogotero pristudoval.“

V Parizu je 21. maja shod 1000 do 1500 ljudi protestiral zoper vse vladine vravnave, ki so sovražne verski svobodi in še posebej zoper postavo od 28. sušca, ki odrija veroznanski nauk iz šol. Prav veliko delavcev in trgovcev se je shoda vdeležilo. — Zboroval je tudi tretji véliki shod „francoskega katoličanskega kongresa“. V polnem soglasji z enodušnimi pastirskimi listi francoskih škofov tudi ta shod priznáva, da vstanavljanje keršanskih svobodnih šol je naj tečniši pomoček zoper bogotajske državne šole. Obširne vravnave so že pripravljene za pridobivanje k temu potrebnih pomočkov. Zverinski bogotajci bodo gotovo na Francoskem tako osramoteni, kakor ne kmali kje drugje.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

29. vel. travna. Binkoštni ponedeljek. S. Leon II p. — 30. Binkoštni torek. S. Ferdinand kr. — 31. Kvaterná sredo (post). S. Angela m. — 1. rožnika. S. Juvencij. — 2. Kvaterni petek (post). S. Erazem šk. — 3. Kvaterná sobota (post). S. Klotilda. — 4. Perva nedelja po Bink. Presv. Trojica.

V molitev priporočeni:

V glavi in nogah že dolgo in prav hudo bolna oseba lepo prosi bratovske molitve za pomoč. — Mati priporočuje sina za srečno in doželjeno volitev stanú. — Spreobrnjenje več oséb. — Žena s 5 otroci prav iskreno prosi molitve za svojega že delj časa bolnega moža, da bi na mogočno priprošnjo Naše ljube Gospé presv. Serca in sv. Jožefa mu Bog dodelil ljubo zdravje, ako je Njegova sv. volja. — Sreča pri domačih živinčetih zoper neko bolezen. — Duhovni dobrotnik za zdravje. Bolan duhoven.

Opomini k modrosti.

(Iz bukev Sirahovih, iz XIX. pogl.)

29. vel. travna. Si kako besedo zoper svojega bližnjega slišal, naj s teboj umerje...

30. Kakor pušica v stegnu zasajena, je beseda v neumneževem sercu. (Blebetača v sercu zaklenjena skrivnost tako skeli, kakor pušica v stegnu; toraj komaj priložnosti čaka, da bi komu povedal. Klepetač ne more nič molčati. Brentano.)

31. Izurjenost v hudobiji ni modrost, in zmišljevanje grešnikov ni razumnost. (Žviti naklepi grešnikov niso modrost in razumnost; sej vse hudo, kar zoper bližnjega kovarijo, poslednjič nje same najhujše tepe.)

1. rožnika. Boljši je človek, kteremu modrosti in razumnosti manjka, pa se Bogá boji, kakor uni, ki ima veliko razumnost, pa postavo Najvikšega prelomuje. (Pregrešni bahači, ki imajo velike duhovne darove, dostikrat manj obdarovane in priproste pa pobožne ljudi zaničujejo kakor neumneže; toda naj nesrečniši neumneži so sami premetenci, ker naj lepši darove Božje celo še v greh obračajo!)

2. Je neka razumnost, ki je krivica. (Prekanjena, posvetna, satanova razumnost brezbožnih posvetnjakov je tista razumnost, ki ni modrost, ampak krivica, ki se bo razsula nad glavo hudobneža samega.)

3. Nekteri terdo govoré, pa pové resnico; nekteri pa se hinavsko ponižuje, in njegovo serce je polno zvijače.

4. Oblačilo na životu in sméh na zobéh in hoja človeka kažejo, kaj da je. (Zunanja obnaša pri človeku velikrat kakor ogledalo kaže njegovo znotranje.)

Mesec rožnik je posvečen češenju presvetega Rešnjega Telesa in Jezusovega naj svetejšega Serca. Kdor ta mesec posveti presv. Jezusovemu Sercu z molitvami in premišljevanjem, zadobi vsak dan 7 kvadragên (sedemkrat 40 dni) odpustkov in enkrat v mescu popolni odpustek z navadnimi pogoji. V majniku se podá oltarček s podobo Marijino; v rožniku pa oltarček s podobo najsv. Jezusovega Serca na kakem pripravnem kraju, ter zamoreš pred njim toliko bolj živo opravljati pobožnost k Jezusovemu najsv. Sercu.

Listek za raznoterosti.

Instalirana sta bila 19. t. m. prečast gg. župnika in dekana J. Oblak za Kamnik in J. Porenta za Cirknico.

Za mesec rožnik. Herz-Jesu-Monat. Von Fr. Hattler S. J. Drugi natis. Lična knjižica, v osmerki, 344 str., ima za vsak dan majnika ta le red: 1. Premišljevanje (kaka lastnost Jezusovega Serca). 2. Zaupljiv nagovor. 3. Molitvica za odpustke. 4. Sad molitve (sklepi). 5. Izgled. — Dobra knjiga. Cena 1 gl. 8 kr. v katol. bukvarni.

Iz Ljubljane. Prečast. gosp. Jan. Flis, spiritual v n. šk. semenišču, je postal konzistorijalni svetovalec. Duhovni svetovavci so postali prečast. gg.: župnika Val. Sežun, in Mat. Hočevvar, in Miroslav Križnar, veroznanski učenik itd. na realki.

Iz Ternovega, 25. maja. Našega preč. preljubljenega gosp. dekana Matija Strucelja je v nedeljo 21. t. m. popoldne okoli 6 zadel mertud. Desna stran je bila čisto hromotna, pa se čedalje bolj oživlja; jezik se noče še ganiti. Nam se zdi da se jim počasi boljša. Ljudstvo je silno poterto, staro in mlado — vse žaluje, povsod slišiš zdihovalje in glasni jok in kliče k Bogu, da bi jim povernil zdravje. Neprenehoma dohajajo ljudje popraševati, kako jim je. Po celi fari obhajajo pobožni ljudje pobožnosti, zlasti devetdnevice. Priporočamo jih tudi vsem čč. gg. duhovnom, zlasti znancem, prijateljem in sošolcem v gorečo molitev. Zdaj so bili prevideni, prejeli so vse ss. zakramente za umirajoče. Bog usliši našo molitev.

Umerl. Gospod življenja in smerti je hotel, da je naš predragi tovariš in neutrudljivi sodelavec v dušnem pastirovanju, prečastiti gospod Janez Štritar, beneficijar v Šent Vidu pri Zatičini, ki je bil rojen 1. avg. 1818 „Pod Smereko“ pri Velicah Lašičah, posvečen za mašnika 30. julija 1844, danes o 1/2 5 popoldne, po daljši pljučni bolezni, previden s ss. zakramenti, izdihnil svojo blago dušo. Pogreb je bil 23. t. m. ob 9 zjutraj v Šent Vidu. Nepozabljivega ranjkega priporočamo mnogoštevilnim prijateljem njegovim v spomin in molitev.

V Šent Vidu pri Zatičini, 21. majnika 1882.

Matija Kulavic, župnik.

Janez Podboj, Janez Kljun, pomočnika.

Zakrament sv. birne bodo milost. gosp. knezo-škof lavantinski v celjski in braslovški dekaniji delili naslednje dni prihodnjega mesca: 10. jun. v Celju v nemški cerkvi; 11. v Celju v farni cerkvi; 12. v Žavcu; 13. v Grižah; 14. v št. Pavlu pri Preboldu; 15. v št. Jurju pod Tabrom; 16. na Vranskem; 17. v Braslovičah; 18. v št. Andražu pri Polzeli; 19. na Polzeli, in 20. junija na Teharjah.

Barantanje vladino z roparjem! V ameriški državi „Missouri“ se je železniški tolovaj Dick Littl vradnijam izdal z naslednjimi pogoji: Poglavar ga mora pomilostiti in mu precej plačati 1000 dolarjev; družih 4000 dolarjev dobi precej ko bodo še drugi enaki roparji polovljeni z njegovo pomočjo. Littl je 1000 dolarjev že res prejel (ker eden je že v šakah). Ako se posreči polovljenje vseh tolovajev na ta način, potem policijski komisar Craig in poglavar Crittenden, ki sta to osnovo izduhtala, potisneta v svoje žepe 200.000 dolarjev (manj 5000 Littlovih), ker ta znesek je bil odločen za darilo, ako se vsi železnični roparji v pést dobé. — Ta je tudi ameriška!! Kaj pa, če se še drugi razbojnik v podobne pogajanja podajo z vladnimi osebami?!

V Eperies-u na Ogorskem je umerl preč. g. Nik. Toth, greško-katoliški škof, zadet od mertuda. R. I. P.

V Bosni se je 24. maja pričelo novačevanje.

V Varni je boje začela kolera gospodovati.

K slovesu.

(Zadnji dan majnika.)

Iz dna serca pozdravljam Te
K slovesu, Mati mila!
Ponižno prosim, da bi me
Nocoj blagoslovila.

Ti vódi me vse žive dni
V britkostih in težavah;
Zatisni v smerti mi oči,
O Mati na višavah.

Sodniku Jezusu povej,
Da revne strune moje
Slavile vedno le skorej
Imé so sladko Tvoje.

O prosi Ti za pesnika,
Naj bi ga ne pogubil;
Še tam bo speval Jezusa,
Ga večno hvalil, ljubil.

Radoslav.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Župniki so postali čč. gg.: Anton Žičkar v Loki; Jernej Voh pri sv. Martinu v Rožni dolini; Fr. Smerečnik v št. Ilu in Jože Ulčnik pri sv. Jederti. Č. g. Anton Fišer je postal provizor v Dolu. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Karol Tribnik na Teharje; Anton Ribar v Brasloviče; Alojzij Šijanec za l. v Novo Cerkev; Jože Mlasko k sv. Miklavžu pri Lutomeru, in Janez Čagran v Šetale. — Umerli so čč. gg.: Peter Cizej, župnik v Reki; Juri Rubin, kapl. v Šetalah, in o. Herkulan Šaver, kapucin v Celju. R. i. p.

V Poreško-Poljski škofiji: Preč. g. Mih. Semelič, subsid. kapitelski in administr. v Barbani, je postal prvi kanonik in župnik ondotne kolegijatne duhovnije. Preč. g. Greg. Štrukelj, dosed. administr. v S. Dominki, je postal ondotni župnik. — Č. g. Andr. Benigar, korvik. in duh. pom. v Polji, je prestavljen k sv. Dominiki v Labinski dek. Č. g. Bl. Košara pa od sv. Dominika v Polje za korvik. itd.

Dobrotni darovi.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Neimenovana dobrotnica 20 gl.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Iz Terstenika 20 gl. — Iz Preddvora 18 gl. — S Kovorja po č. g. župniku L. Kristofič-u 3 gl. — Marija Zelnik 1 gl. — Č. g. R. Marčun 2 gl. — S Cola po č. g. J. Bevc-u 24 gl. 45 kr. — Iz Stopič 5 gl. — S Selc 15 gl. — Iz Šent-Vida pri Vipavi 22 gl. — Neimenovana 60 kr. — Iz Vogelj 9 gl. 20 kr. — Ž Jesenic po č. g. župniku 7 gl. 15 kr.

Za ubožne cerkve naše škofije: Černuč 10 gld.

Za sv. Očeta: Č. g. A. F. 2 gl.

Za sv. Detinstvo: Č. g. župnik v Volčah Jož. Gollja 11 gl. 54 kr. — Č. g. A. F. 2 gl. — Iz Radolice po B. Lukanu 5 gld.

Za Bosno: C. g. A. F. 2 gl.

Za varhe Božjega groba: Č. g. A. F. 2 gl.

Za bratovščino Naše ljube Gospe presv. Serca: Iz Celja 1 gl.

Za afrikanski misijon: Č. g. A. F. 2 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. J. Ž—r v C.: Poslano oddano. — J. Č—m: Tudi sv. maša se bo opravila. — G. T—c v št. V.: Serčna hvala in pozdrav! — G. Č.: Knjižice poslane. Za posl. Bog plati!